

VAALI-

Pääsky

8/2012

Rovaniemen seurakuntalehti

23.11.2012

Nyt valitaan Rovaniemen seurakunnan UUSI KIRKKOHERRA

Lisätietoa ja vaalikone
www.rovaniemenseurakunta.fi

Ennakoäänestys
kirkkoherranvirastossa,
Rauhankatu 70
ma-pe 26.–30.11.
joka päivä 9–18.

**Varsinaisina
vaalipäivinä
äänestys**

Rovaniemen kirkossa
adventtina 2.12.
klo 10 alkavan messun
jälkeen, klo 20 saakka
sekä maanantaina 3.12.
klo 9–20.

Vaalin tulos

julkaistaan ma 3.12.
illan aikana.

Kari Ylämäen

Pääkirjoitus:

Kirkkoherran
valinta linjavaali

..... sivu 2

Ohjeet:

Millä tavalla
voi äänestää?

..... sivu 3

Kirkkoherra-

ehdokkaat
esittelyssä

..... sivut 4–5

Ehdokkaiden

hengelliset
taustat

..... sivu 6

Nykäsen tuore

väitöskirja
lestadiolaisuudesta

..... sivu 7

Linjavaali seurakunnan tulevaisuudesta

Seurakuntalaiset ovat valitsemassa kirkkoherraa. Vaalin stulos tulee määrittämään seurakunnan ilmettä ja toiminnan suuntaa vuosiksi eteenpäin. Kysymys on siis tärkeästä valinnasta.

Seurakunnan hallinnossa tehtäviä päätöksiä pyritään aina taustoittamaan monipuolisella tiedolla. Myös kirkkoherravaalissa tämän soisi toteutuvan äänestäjien keskuudessa. Siksi myös tässä Pääskyssä esitellään kaikki ehdokkaat ja heidän taustansa.

Nykypäivänä Rovaniemen suuren seurakunnan kirkkoherran tehtävä on olla vahva visionääri, strateginen osaaja, laajan henkilöstön ja muun hallinnon taitaja. Ja kaiken lisäksi myös luotettava hengellinen johtaja.

Mitä on hengellinen johtajuus, mitä se merkitsee ja miten se vaikuttaa kirkkoherran virassa?

Hengellinen johtajuus nousee johtajan omasta hengellisestä vakaumuksesta, teologisesta oppineisuudesta sekä elämäkokemuksesta.

Hengellinen johtajuus vaikuttaa kaikessa ja kaikkeen,

mitä kirkkoherra tekee moninaisissa ja vaativissa tehtävissään.

Lähtökohdiltaan hengellinen johtajuus on sitoutumista ennen kaikkea kirkkomme tunnustukseen, opetukseen ja järjestykseen. Siksi sen tulee kuulua ja näkyä johtajan saarnoisissa ja puheissa sekä kannanotoissa julkisuuteen.

Se myös ohjaa hänen velvollisuuttaan valvoa alaistensa linjanvetoja sekä tarvittaessa puuttumista niihin.

Hengellinen johtaja vaikuttaa erityisesti siihen, millaisilla linjanvedoilla seurakunnan toimintaa suunnataan.

Vaikuttamisen konkreettisia ulottuvuuksia voi miettiä pohtimalla esimerkiksi, millaisia käytännön linjauksia ja suuntaviivoja määritellään vaikkapa lapsi- ja nuorisotyöhön, musiikkitoimintaan sekä rippikouluihin tai mil-

laista konserttitoimintaa sallitaan kirkkotilassa.

Tai millä tavoin ja kuinka tiiviisti rakennetaan oman seurakuntamme yhteyksiä paikkakunnan muihin kristillisiin seurakuntiin tai järjestöihin.

”Hengellisenä johtajana kirkkoherralta edellytetään ehdottoman varauksetonta hyväksyntää ja tukea kaikille alaisilleen.”

Kirkkoherra on seurakunnan ylin esimies. Hengellisenä johtajana häneltä silloin edellytetään ehdottoman varauksetonta hyväksyntää ja tukea kaikille alaisilleen.

Siinä ei voi olla yhtään huojuntaa, eikä se saa olla millään tavalla kaksikasvoista, joka ilmentäisi esimerkiksi naispuolisten pastoreiden pappisidentiteetin, ammatillisen osaamisen tai kutsumuksen kyseenalaistamista.

Huojunta tai kaksilla korteilla pelaaminen tässä asiassa on samalla asettumista kirkon säättämää virkajärjestystä vastaan, joka on avannut pappisviran tasa-arvoisesti naisille ja miehille.

Kaikkiaan, jos johtajan vakaumus on avoin ja avara, se sallii työntekijöille monipuoliset mahdollisuudet kehittää seurakunnan toimintaa uusien ja rohkeiden tavoin. Jos vakaumus on vahvasti konservatiivinen ja menneisyyteen katsova, se eittämättä asettaa jarruja kaikelle kehittämiselle.

Millaisen kirkkoherran Sinä haluat?

Kari Yliräisänen
vt. kirkkoherra

Millaiseen tehtävään nyt valitaan seurakunnan johtajaa?

Mitä Rovaniemen kirkkoherra tekee?

Rovaniemen kokoisessa seurakunnassa kirkkoherra on korostetusti organisaation johtaja ja esimies.

Työssä vaaditaan taitoa ja halua

henkilöstöjohtamiseen ja esimiestyöhön.

Kirkkoherra voi olla vain harvoin saarnaamassa tai toimittamassa kasteita, vihkimisiä ja hautaan siunauksia.

Kirkkojärjestys määrittelee kirkkoherran tehtävät ytimekkäästi:

”Kirkkoherra on vastuussa jumalanpalvelusten, pyhien sakramenttien, kirkollisten toimitusten ja sananjulistuksen oikeasta hoitamisesta sekä yksityisen sielunhoidon harjoittamisesta.”

Jokaisessa seurakunnassa on kirkkoherran virka, mutta sen sisältämät käytännön tehtävät ovat tyystin erilaisia muun muassa seurakunnan jäsenmäärästä ja työntekijöiden määrästä riippuen.

Maalaisseurakunnan kirkkoherra tekee ja myös vastaa pääasiassa jumalanpalveluksista ja kirkollisista toimituksista.

Sen sijaan Rovaniemen kokoisessa suuressa seurakunnassa näitä (tehtäviä) voi olla vain rajatusti. Pääpaino on johtamisessa ja hallinnossa, koska näiden tehtävien määrä on 75-80 prosenttia työstä.

Hengellinen johtaja

Kirkkoherran tehtävänä on huolehtia, että seurakunta toimii kaikissa oloissa. Hän johtaa seurakuntaa niin työyhteisönä kuin hengellisenä yhteisönäkin.

Parhaimmillaan kirkkoherra on vahva teologi ja suunnannäyttävä, joka kykenee sanoittamaan seurakunnalle ja työntekijöille, mitä tarkoittaa evankeliumin sanoma nykyajassa.

Se toteutuu välillisesti myös silloin, kun kirkkoherra päättää yh-

dessä kirkkoneuvoston kanssa mm. kirkon käytöstä ja kirkossa järjestettävistä tilaisuuksista, kuten konserteista.

Hengellisen työn vastuu toteutuu esimiehenä, käytännön työn tekevät muut työntekijät.

Henkilöstön esimies

Seurakunnan työntekijöitä on monesta eri ammattikunnasta. Kirkkoherra on hengellisessä työssä toimivien asiantuntijayhteisön esimies.

Rovaniemellä on yli 20 pappia ja lähes 60 muuta työntekijää hengellisessä työssä. Siksi on ollut välttämätöntä organisoida työ alueellisiin seurakuntapiireihin ja työmuotoihin. Näitä johtavat lähiesimiehet vastaavat omista työaloistaan.

Parhaillaan valmistellaan 1980-luvulla nykymuotonsa saaneen organisaation tarkistamista.

Nykyaikaiseen johtamiseen kuuluvat mm. vuosittaiset kehityskeskustelut, joissa arvioidaan työn tavoitteita ja niiden saavuttamista.

Hallinnon johtaja

Kirkkoherra kantaa päävastuun seurakunnan hallinnosta. Hän on kirkkoneuvoston puheenjohtaja, joka toimii myös toiminnallisten (hengellisten) asioiden valmistelijana ja esittelijänä.

Näihin kuuluvat keskeisesti muun muassa pappien ja muiden työntekijöiden valinta.

Myös seurakunnan talousarvion valmistelussa kirkkoherralla on keskeinen rooli, vaikka päätösvalta on viime kädessä valtuustolla.

Valmistelijana kirkkoherra vaikuttaa keskeisesti siihen, millaisia painopisteitä seurakunnan työhön otetaan.

Lisäksi seurakunnassa on lukuisia toimikuntia ja työryhmiä, joiden johdossa kirkkoherra on.

”Ulkopolitiikka” ja ekumenia

Kirkkoherra edustaa seurakuntaa paikallisissa yhteiskunnallisissa yhteyksissä.

Rovaniemellä keskeisiä yhteistyötahoja ovat mm. kaupunki, valtion aluehallinto, maakuntahallinto, oikeuslaitos, puolustusvoimat, yliopisto ja ammattikorkeakoulu sekä matkailun, kulttuurin, urheilun ja ns. kolmannen sektorin toimijat.

Kirkkoherra edustaa, rakentaa ja ylläpitää yhteyksiä seurakunnan sekä eri yhteisöjen ja ihmisten välillä.

Kirkkoherra vastaa myös ev.lut. seurakunnan ekumeenisista suhteista kaupungissa toimiviin muihin kristillisiin seurakuntiin.

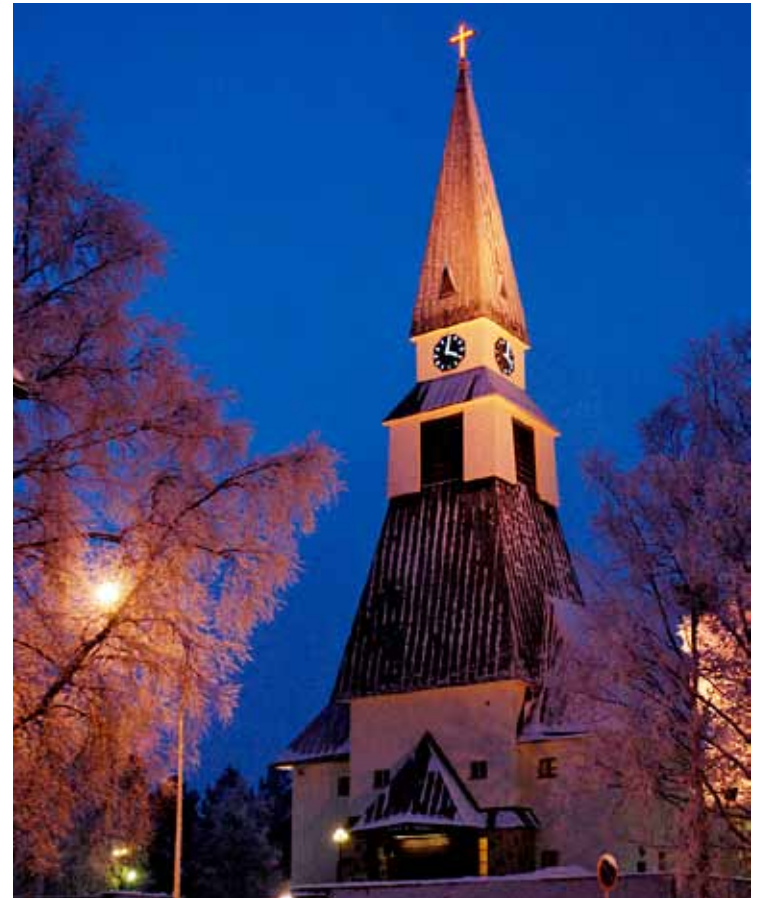
Ev.lut. seurakunnalla on vakiintuneita yhteistyön muotoja toisaalta ortodoksisen ja katolisen seurakunnan kanssa sekä toisaalta Helsingin evankelis-lutherilaisen seurakunnan kanssa.

Kirkkorukous

Pyydämme vanhan kirkkorukouksen sanoin:

”Johdata ja siunaa valintaamme niin, että saisimme tämän virran hoitajaksi sinun mielesi mukaisen papin.

Anna meille uskollinen palvelija, joka Henkesi valaisemana julistaa puhtaasti sanaasi ja rakentaa seurakuntaa yhdessä työtovereiden kanssa.”

Rovaniemen ja seurakunnan erityispiirteet

Ennen kirkkoherran viran hakua Rovaniemen kirkkoneuvosto määritteli Oulun hiippakunnan tuomiokapitulille Rovaniemen seurakunnan kirkkoherran viran erityispiirteet.

Hakuilmoituksessa niihin viitattiin seuraavasti:

”Suomen neljänneksi suurimman, noin 50 000 jäsenen seurakunnan kirkkoherran tehtävässä korostuu hengellinen johtajuus, toiminnan organisointi, henkilöstön johtaminen sekä hallinnollinen työ.”

”Hakijoille luetaan eduksi hen-

gellisen johtajuuden ja teologisen oppineisuuden lisäksi henkilöstöhallinnolliset taidot ja kokemus, yhteistyökyky, kyky strategiseen suunnitteluun ja verkostoitumiseen sekä monipuolinen kokemus johtamisesta.”

Ilmoituksessa todettiin, että seurakunnassa on 140 työntekijää, sata luottamushenkilöä sekä satoja vapaaehtoisia vastuunkantajia.

Nämä seurakunnan erityispiirteet ja tunnusluvut vaikuttavat olennaisesti Rovaniemen kirkkoherran jokapäiväiseen työhön.

Kirkkoherran vaalin loppusuora käynnistyy

Vaalipaneeli kirkossa 25.11. klo 13

Ensi sunnuntaina 25.11. klo 13–15.30 järjestetään Rovaniemen kirkossa kaikkien kirkkoherraehdokkaiden vaalipaneeli, mukana ovat myös ylimääräisille vaalisijoille pyydyt.

Ennakoäänestys kirkkoherranvirastossa 26.–30.11.

Vaalissa on mahdollista äänestää ennakkoon ma–pe 26.–30.11. klo 9–18 kirkkoherranvirastossa, Rauhankatu 70. Voimassa oleva kirkon vaalijärjestys ei anna mahdollisuutta järjestää ennakoäänestystä muualla.

Kotiäänestystä voi pyytää henkilö, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia.

Kotiäänestystä on mahdollista pyytää puhelimitse perjantaihin 23.11. klo 16 saakka, kirkkoherranviraston puhelin 3355 206.

Varsinaiset vaalipäivät ovat 2.–3.12.

Vaali aloitetaan kirkossa sunnuntaina 2.12. klo 10 alkavan messun jälkeen, ja se jatkuu klo 20 saakka.

Maanantaina 3.12. kirkossa voi äänestää klo 9–20.

Kuka saa äänestää vaalissa?

Vaalissa on äänioikeutettu 18-vuotias (18 v viimeistään 2.12. täyttävä) seurakunnan jäsen, joka on merkitty seurakunnan länän olevaksi jäseneksi viimeistään 23.9.2012, kirkon vaalijärjestyksen mukaisesti.

Vaalituloksen ilmoittaminen

Vaalitulos ilmoitetaan maanantai-illan 3.12. aikana.

Aiemmat kirkkoherran vaalit 1995 ja 2001

Vuonna 1995 ylimääräisellä vaalisijalla ollut kappalainen Vesa-Pekka Koivuranta sai kyllä eniten ääniä 2 594, mutta vähemmän kuin puolet kaikista äänistä ja selvästi alle 10 % äänioikeutettujen määrästä.

Valituksi tuli Kiimingin kirkkoherra Heikki Karvosenoja, jota oli äänestänyt 2 232 seurakuntalaista.

Kolmanneksi eniten ääniä sai Koivurannan tapaan ylimääräisellä vaalisijalla ollut Alatornion kappalainen Ari Juntunen (1 253).

I vaalisijalla ollut Ranuan kirkkoherra, teol.tri ja asessori Viljo Juntunen jäi neljänneksi 1 139 äänellä.

Yhteensä äänestäneitä oli 5650 eli 15,4 % äänioikeutetuista.

Sen sijaan vuoden 2001 vaalissa kappalainen Vesa-Pekka Koivuranta valittiin kirkkoherraksi ylimääräiseltä vaalisijalta 4 577 äänellä, joka täytti kirkaasti molemmat ylimääräisen ehdokkaan valituksi tulemisen perusteet.

Toiseksi eniten, 954 ääntä, sai samoin ylimääräisellä vaalisijalla ollut Yläkemijoen kappalainen Reijo Miettunen.

Vaalisijoilla olleista Viljo Juntunen sai suoraan 728 ääntä.

Yhteensä äänestäneitä oli 6701 eli 17,6 % äänioikeutetuista.

Millä tavalla voi äänestää?

Äänestyslippuun on painettu valmiiksi vaalisijoilla 1–3 olevat.

Äänestyslippuun on mahdollista tehdä merkintä kolmella eri tavalla.

Merkinnän tulee olla selvästi erottuva.

Rovaniemen seurakunnan kirkkoherranvaali 2.-3.12. 2012

1. vaalisijalla Jouni RIIPINEN Oulujoen seurakunnan kirkkoherra	2. vaalisijalla Kalle ELONHEIMO Sauvo - Karunan seurakunnan kirkkoherra	3. vaalisijalla Pentti KALLIORANTA Ranuan seurakunnan kirkkoherra	
--	--	--	--

◀ Äänestäjä tekee näkyvän merkinnän yhteen varsinaisella vaalisijalla olevan ehdokkaan ruutuun.

Merkitys: Äänestäjä pitää ainoana vaihtoehtona vain vaalisijalla olevaa.

Rovaniemen seurakunnan kirkkoherranvaali 2.-3.12. 2012

1. vaalisijalla Jouni RIIPINEN Oulujoen seurakunnan kirkkoherra	2. vaalisijalla Kalle ELONHEIMO Sauvo - Karunan seurakunnan kirkkoherra	3. vaalisijalla Pentti KALLIORANTA Ranuan seurakunnan kirkkoherra	
--	--	--	--

◀ Äänestäjä kirjoittaa ylimääräisellä vaalisijalla olevan ehdokkaan nimen sille varattuun tyhjäan ruutuun sekä tekee näkyvän merkinnän yhteen varsinaisella vaalisijalla olevan ehdokkaan ruutuun.

Merkitys: Ylimääräisen vaalisijan ehdokas on ykkösehdokas. Jos ylimääräinen ehdokas ei tule valituksi, ääni ei mene hukkaan, vaan merkityn kakkosehdokkaan hyväksi.

Rovaniemen seurakunnan kirkkoherranvaali 2.-3.12. 2012

1. vaalisijalla Jouni RIIPINEN Oulujoen seurakunnan kirkkoherra	2. vaalisijalla Kalle ELONHEIMO Sauvo - Karunan seurakunnan kirkkoherra	3. vaalisijalla Pentti KALLIORANTA Ranuan seurakunnan kirkkoherra	
--	--	--	--

◀ Äänestäjä kirjoittaa tyhjäan ruutuun ylimääräisellä vaalisijalla olevan ehdokkaan nimen.

Merkitys: Äänestäjä pitää ainoana vaihtoehtona ylimääräistä ehdokasta.

Tutustu kirkkoherraehdokkaiden ajatuksiin ja vertaa omiisi vaalikoneessa.
www.rovaniemenseurakunta.fi

Miten äänät lasketaan?

Ensin lasketaan ylimääräisillä sijoilla olevien äänimäärät ja katsotaan täyttävätkö ne valituksi tulemisen ehdot (puolet annetuista äänistä ja vähintään 10% äänioikeu-

tettujen määrästä).

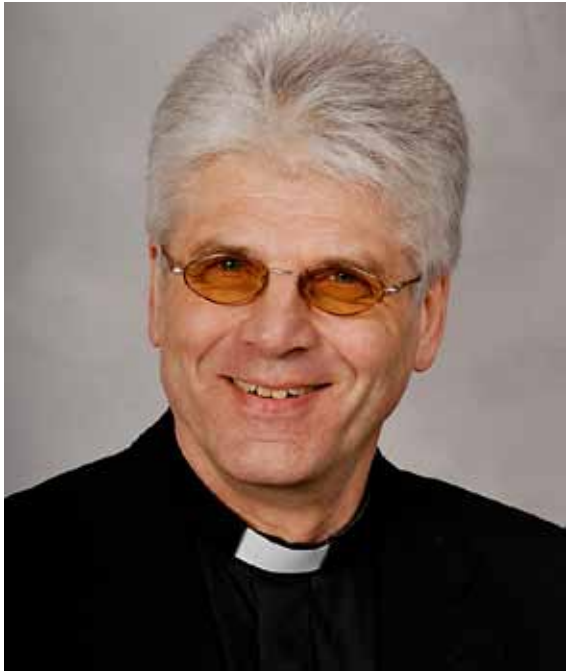
Jos kenenkään ylimääräisen ehdokkaan saama äänimäärä ei riitä valintaan, lasketaan varsinaisilla vaalisijoilla olevien saamat kaik-

ki äänät (myös niiltä vaalilipuilla, joilla on äänestetty ylimääräisillä sijoilla olevia).

Valituksi tulee tuolloin se, joka saa eniten ääniä.

Kirkkoherran va Ennakkoäänestys käynnisty

Pääskyn toimitus kysyi kaikilta kirkkoherravaalin ehdokailta viisi kysymystä seurakunnan elämästä, toiminnasta ja tulevaisuudesta sekä kirkon sanoman ytimeä, pelastuksesta.

1. vaalisijalla
Jouni Riipinen, rovasti
Oulujoen kirkkoherra

1. Seurakunnan tulisi olla läsnä ihmisten arjessa, mm. osallistamalla eri tapahtumiin, toimimalla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, työntekijät ja luottamushenkilöt olisivat ”jalakautuneet” ihmisten keskuuteen. Näin luodaan perusta seurakunnasta ulospäin suuntautuvalle, läheiselle viestille. 2.) Lapsi- ja nuorisotyön tukeminen. Painopiste tulevaisuuden seurakuntalaisissa. 3.) Monipuolinen ja seurakuntalaisten kanssa yhdessä toimiva yhteisö. Tässä toteutuu yksi kirkon päätavoitteista, jossa luovutaan työntekijä keskeisestä toiminnasta ja vahvistetaan seurakuntalaisten aktiivisuutta.

2. Tiukkenevassa taloudessa seurakunnan perustoiminnoista ja niihin liittyvistä resursseista tulee pitää kiinni niin kauan kuin mahdollista. Tämä merkitsisi mm. kiinteistöjen käyttöasteiden tarkastelua verrattuna nykyiseen ja tulevaan toimintaan. Mahdollisimman laajalla yhteisymmäryksellä olisi voitava tehdä päätöksiä kiinteistöistä luopumisesta mutta myös korvaavien, edullisimpien tilojen hankkimisesta, mikäli perustoiminnot sitä edellyttävät. Myös maaomaisuuden merkitystä tulisi kriittisesti tarkastella. Taloudessa ja toiminnassa on oltava ajan tasalla. Tämä toimii hyvin Rovaniemen seurakunnassa. Kokonaiskirkon hankkeiden (Kirkon Palvelukeskus, Kirjuri), joihin seurakuntien on mentävä mukaan, on laskettu tuottavan säästöjä seurakunnalle.

3. Hallinnossa ja työyhteisössä vallitsi selkeys, yhteisymmärrys ja päämäärätietoisuus omasta ja koko yhteisön toiminnasta. Työskentelyn pohjalla olisi kaikkien toimijoiden lähtökohdista laaditut yhteiset päämäärät, joissa edetään, sooloilun sijasta, yhteistyötä tekemällä kaikilla aloilla. Työyhteisö myös tukisi yksittäisen työntekijän työntekoa.

Toiminnassa seurakunnan laaja-alaisuus olisi otettu huomioon, seurakunta olisi avoin (ei sulkeva), tervetulleeksi mukaan -toivotava ja monien vapaaehtoisten seurakuntalaisten laajasti toimiva yhteisö. Seurakunta tekee yhteistyötä kaupungin ja maakunnallisten toimijoiden kanssa koko seudun asukkaiden parhaaksi.

4. Seurakunnallisen työn ytimessä olisivat jumalanpalvelus ja rukous. Kaikella seurakunnan toiminnalla olisi jonkinasteinen ”linkki” jumalanpalveluselämään. Kaikki seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt osallistuisivat omalta osaltaan jumalanpalvelusten toteuttamiseen yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Käytännössä tätä voisi toteuttaa mm. jumalanpalvelusryhmien toimintamallina. Toteuttamalla myös mm. perhekirkkoja (joihin koko perhe voi tulla mukaan), gospelmessuja ja kansanlaulukirkkoja saadaan messuun osallistuvien määrä nousemaan, koska näiden kautta avataan kirkon jumalanpalveluselämä läheiseksi seurakuntalaisille. Rovaniemen tilanteessa on tärkeää vahvasti huomioida myös piirien jumalanpalveluselämän kehittäminen samoilla periaatteilla.

5. Uskolla Jumalaan, Jeesukseen Kristukseen ja Pyhään Henkeen. Erityisesti painottuu toinen uskonkappale, katso Vähä Katekismus, toisen uskonkappaleen selitys. Ihmisten kehittelemiä muita sääntöjä ja ehtoja ei tässä kysymyksessä tarvita.

2. vaalisijalla
Kalle Elonheimo, teologian tohtori
Sauvo-Karunan kirkkoherra

1. Vahvistaisin seurakunnan julkista näkyvyyttä ja tiedottamista. Siten rovaniemeläisille tulisi näkyvämmäksi, mitä kaikkea hyvää koituu osallistumisesta seurakuntansa yllä pitämiseen. Samalla torjuttaisiin vääriä mielikuvia kirkon toimista.

Edistäisin eri uskonkäsitysten toisia kunnioittavaa rinnakkaiseloja, jotta edes paikallistasolla näkyisi yhteyteen pyrkivä kirkko.

Kehoittaisin aktiivisia seurakuntalaisia pitämään elämänsäpiireissään esillä, kuinka kirkko tekee tätä maailmaa paremmaksi paikaksi elää.

2. Seurakunnan ydintoiminta on Jumalan sanan julistamista ja sakramenttien hoitamista. Niistä ja lähimmäisiä niin lähellä kuin kaukana koskettavasta kristillisestä palvelusta ei voi tinkiä.

On kenties tingittävät palkatun henkilökunnan mukanaolosta. Ehkä kaikkia avautuvia tehtäviä ei täytetä – ainakaan ennen kuin on selvitetty, voitaisiinko aukko täyttää toisin.

Yhteiskunnan kehitys näyttää valitettavasti siltä, että diakoniaan on panostettava enemmän, mutta Rovaniemeä vielä tarkemmin tuntematta en halua pohdiskella, mitä kenties pitäisi supistaa.

3. Se olisi vireä ja ystävällinen seurakunta, jolla olisi runsaasti seurakunnan toimintaan osaamistaan ja työpanosta antavia seurakuntalaisia sekä asiansa osaava ja motivoitunut henkilökunta.

Se ottaisi lämpimästi vastaan muualta tulevat, riippumatta näiden elämäntilanteesta, kielestä ja kulttuurista.

4. Kaavailemani papiston yhteinen teologian tekeminen nos-taisi saarnat entistä ajankohtaisimmiksi ja puhuttelevammiksi. Messun toteutuksessa tavoiteltaisiin luontevaa ja iloista juhlallisuutta.

Ehtoolliselle toivotan tervetulleiksi kaikki Jumalaa kaipaavat syntiset, jotka kaipaavat Jumalan rakkautta elämäänsä.

Järjestöjen ja muiden sidosryhmien kirkkopyhissä moni tulisi osallistuneeksi messuun ainakin kerran vuodessa juhla-aikojen ulkopuolellakin.

Kerran kuukaudessa messussa huomioitaisiin erityisesti lapsiperheet. Joulun- ja pääsiäisyön messut olisivat osaksi useampikielisiä.

Ensimmäisen vuoden kuluessa päivitetäisiin messujärjestys ja pohdittaisiin, miten paljon, mihin aikaan ja missä on mielekäästä järjestää muita messuja kuin pääjumalanpalvelus klo 10.

5. Tapoja on monia, mutta kuitenkin vain yksi: Kristus.

Pelastus saavutti ihmisen Jeesuksessa Kristuksessa, maailmaan syntyneessä Jumalassa. Hän, Jumala, on läsnä sanassaan ja sakramenteissaan, hän toimii ja vaikuttaa ihmisessä.

Ihminen voi hakeutua Jumalan sanan ääreen ja rukoilla Pyhän Hengen toimintaa itseensä. Hän voi muistella kastettaan, jossa Jumala on kääntänyt hänet rikkoutuneen maailman palvelijasta omaksi lapsekseen.

Kristuksen ruumiin ja veren osallisuus antaa hänelle voimaa elää Jumalan rakkauden toteuttajana tässä maailmassa. Pelastuksen ihminen voi saavuttaa Kristuksen saavuttaessa hänet, joko vähitellen hänessä eneten tai jollakin yhdellä hetkellä, ja pysymällä kiinni Kristuksessa. Se on Jumalan suuri lahja.

3. vaalisijalla
Pentti Kallioranta
Ranuan kirkkoherra

1. Ihmisten hengelliseen etsintään on vaalisella opetuksella. Mitä epävarmempaan käy, sitä suurempi on tällaisen tarve.

Kysellään henkilökohtaisesti: ”Mitä sinulle?” Ei pidä kysyä, mitä seurakuntalainen odottaa, mitä hän todellisuudessa hänen kanssaan pohtia, mitä hän todellisuudessa odottaa.

Seurakunnan tulee yhä selkeämmin profiloitua ainutlaatuisen sanoma. Seurakunnan toiminnalle kuuluvia tehtäviä eikä luovuttavia tehtäviä muille.

2. Uusia rakennusinvestointeja on harkittava. Lapsi- ja nuorisotyöhön kannattavat investoinnit tuottavat aina hyvän koron.

3. Jumalan sanaan pitäytyvä, kaikkia ihmisiä koskeva kokonaisuutena tämä tietenkäytäntö muustakin kuin kirkkoherran toiminnasta.

4. Aloittaisin jokaista jumalanpalvelusta ryhmiä muodostamisen valmistelun. Ryhmiin kaikenikäisiä, erilaisia ihmisiä kirkkoon tulijan on helppoa samaistua.

5. Jeesus antoi seuraajilleen tehtävän: ”Olette minun kalliini, jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle te annatte synnit anteeksi, jolle te annatte synnit anteeksi, jolle te annatte synnit anteeksi.” Joh. 20:22–23. Jeesus antoi evankeliumin uskoa ja saa kasteen, on pelastuva” M. Room. 10:17.

Kysymykset

1. Seurakunnan jäsenmäärä on Rovaniemelläkin laskussa, vaikka kaupungin väkimäärä kasvaa.

Mainitse ja perustele kolme asiaa, joilla pyrkisit pysäyttämään kirkosta eroamista Rovaniemellä?

2. Mistä seurakunnan on tinnittävä tiukkenevassa taloudellisessa tilanteessa? Ja mihin pitäisi panostaa enemmän, tarvittaessa jopa joitakin palveluja supistamalla?

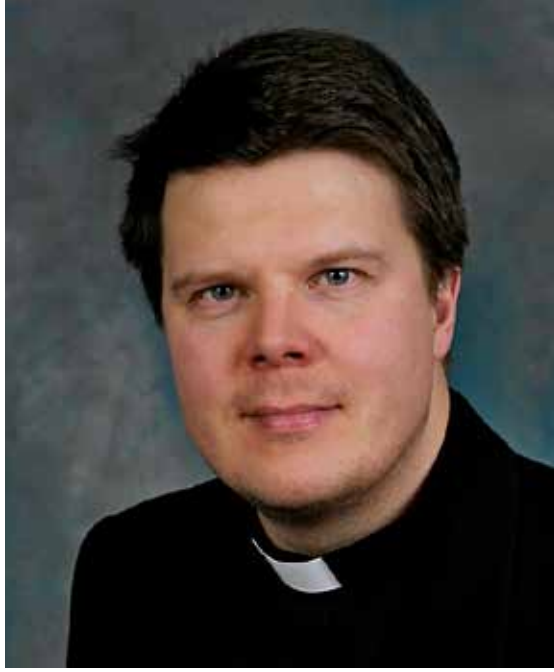
3. Jos olisit kirkkoherra, kerro lyhyesti, miltä Rovaniemen seurakunta johdottaisi näyttäisi viiden vuoden kuluessa.

4. Messua sanotaan seurakuntaelämän keskuksiksi. Tavallisena pyhänä Rovaniemen kirkon messuun osallistuu 120-140 henkeä. Miten sinä toimit, että messuun osallistuvien määrä lähtisi kasvuun?

5. Kerro lyhyesti, miten ihminen voi saavuttaa pelastuksen?

ali loppusuoralla

yy ensi maanantaina 26.11.

ylimääräisellä vaalisijalla Pentti Tepsa Kemijärven vt. kirkkoherra

1. Tehokas tiedotus toiminnasta ja tilaisuuksista, jotta seurakunta ja toiminta nousee esiin informaatiotulvasta.

Seurakuntalaisten ystävällinen kohtaaminen, johon kuuluu osallisuuden korostaminen.

Hyvä työilmapiiri, joka säteilee laajemmallekin ja houkuttelee seurakuntalaisia osallistumaan.

2. Rovaniemi suurine jäsenmäärineen ja vielä alhaisen kirkollisveroprocentinsa kanssa ei ole ainakaan vielä niin tiukoilla, jos sen taloutta verrataan naapuriseurakuntiin.

Tilaisuuksien lukumäärän sijaan voidaan panostaa laatuun. Yleisemminkin on haettava voimaa vapaaehtoistyöstä.

Tehostettu atk:n, viestintätekniikan ja sosiaalisen median käyttö tuottaa säästöjä.

3. Rovaniemen seurakunta olisi rovaniemiläisten itsensä näköinen. Se olisi kristinuskon perusteita raikkaasti esillä pitävä sekä taajamien että haja-asutusalueiden ihmisiä aidosti tavoittava.

4. Tavoitteenani olisi messujen rakentaminen kutsuviksi. Mukana olisi erilaisia ja eri-ikäisiä seurakuntalaisia vastuun kantajina.

Vapaaehtoistyö voisi näkyä myös kirkkokyytien tarjoamisena autottomille vanhuksille ja opiskelijoille. Ne, jotka tulevat autolla voisivat pyytää mukaan naapureitaan. Myös kappaleiden messut on huomioitava.

Saarnaa on kehitettävä raamatulliseksi, mutta myös kuulijaystävälliseksi.

Eri musiikkityylit barokista gospeliin ovat tärkeitä, samoin kirkkokahvit.

5. Ihminen pelastuu uskomalla Jeesukseen Herrana ja syntiensä sovittajana. Jeesukseen uskomalla ihminen voi oppia tuntemaan rakastavan Taivaan Isän, joka kutsuu kotiin. Usko ja kaste ovat pelastukselle välttämättömiä, kristitty elää sanan ja ehtoollisen sakramentin yhteydessä, tähän häntä vetää Pyhä Henki, joka toimii niiden kautta. Sanaa ja sakramenteja pitää tarjolla kirkko, jonka yhteydessä kristitty on tarkoitettu elämään. Pelastava yhteys Kristukseen on parannukseen kutsuvaa yhteyttä evankeliumiin, sakramentteihin ja niitä jakavaan kirkkoon.

ylimääräisellä vaalisijalla Topi Litendahl Rovaniemen kappalainen

1. Rohkaisisin lapsiperheitä lasten uskontokasvatuksessa.

Lasten kanssa vietetty iltarukous on vaikuttavin jumalanpalvelus. Tämä hengellinen muistikuva/siemen liittyy lasten seurakuntaan ja rohkaisee lapsen uskonnollista kasvua ja kehitystä, joka kantaa myös aikuisuudessa.

Ihmiset haluavat kuulua yhteisöön, joka edistää oikeudenmukaisuuden toteutumista. Kirkon on saatettava toimintansa ajan tasalle ja kyettävä sanottamaan sanomansa ymmärrettävällä tavalla.

Kirkon on astuttava tähän aikaan ja suostuttava rohkeaan vuoropuheluun ympäröivän todellisuuden kanssa. Kirkon tiedotuksen on luotava myönteisempi kuva hengellisestä elämästä ja sen merkityksestä ihmisten arjessa.

2. Meidän on arvioitava kaikkien kiinteistöjen tarpeellisuus uudestaan. Kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat korkeat.

Meidän on panostettava ihmisten kohtaamiseen. Tämä edellyttää työntekijöiden kouluttamista asettamaan kohtaaminen tavoitteeksi ja arvioimaan myös yhdessä tavoitteiden toteutumista.

Meidän on kehitettävä vuorovaikutustaitojamme ja opittava keskustelemaan. Kristillistä elämäntulkintaa on määrätietoisesti opiskeltava.

3. Viiden vuoden kuluttua Rovaniemen seurakunta on työntekijöitensä ja vapaaehtoistensa kautta rohkeasti jumalanpalvelusta toimittava ja ihmisten elämänsäilytyksiä kohtaava yhteisö, joka pitää esillä seurakunnan sanomaa eikä pelkää ihmisten elämän kysymyksiä myöskään silloin kun ne kohdistuvat siihen itseensä.

4. Messussa on toteutettava pyhän Sanan ja ihmisten kohtaaminen. Työnsä tehnyt saarnaaja vaelttaa menneisyyden tapahtumista nykyhetkeen ja avaa kuulijalle uusia näköalapaikkoja. Tämän - kokeminen kutsuu eri-ikäisiä ja erilaisia elämän kohtaloita kokeneita ihmisiä Sanan ja Sakramentin ääreen uudelleen ja uudelleen.

5. Tässä asiassa jättäydyn Kaikkivaltiaan Pyhän Jumalan suojeluksen, lupauksen ja armon varaan. Jo pyhässä Kasteessa Hän on luvannut pitää huolta, sinusta ja minusta, elämässä ja myös kuolemassa. Hän on katsonut kuoleman kannaltamme parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä riittää minulle!

ylimääräisellä vaalisijalla Ilari Kinnunen Rovaniemen kappalainen

1. Ihmisillä on vapaus valita, väkinäinen yrittäminen ei auta.

Seurakunnan työntekijät ovat kuitenkin avainasemassa. Jokainen kohtaaminen ja tilaisuus tulisi pyrkiä hoitamaan niin, että ihmiset kokevat ne merkitykselliseksi. Tämä ei tarkoita mielistelyä, vaan aitoa kohtaamista ja läsnäoloa. Kirkkoherra voi olla tässä asiassa esimerkkinä ja hengen luojana.

Tulevaisuutta ajatellen on tärkeää, että pienten lasten vanhemmille syntyy hyvä yhteys seurakuntaan kastetilaisuudesta lähtien. Sitä kautta voi löytyä lapselle tie kerhopolulle ja nuorisotyöhön. Näiden muistojen päälle syntyy halu sitoutua kirkkoon.

Vähäosaisten auttaminen on monen mielestä kirkon tärkeintä palvelua. Tämä työ kannattaa hoitaa hyvin. Vapaaehtoistyö mm. tällä saralla tarjoaa monille mielekkään tavan toimia ja kutsua muitakin mukaan. Kaikelle työlle voimetta rukoilla Jumalan siunausta. Ilman sitä ei mikään menesty.

2. Toiminnan rahoitusta ei juuri kestä vähentää. Pitäisi oikeastaan satsata nykyistä enemmän sosiaalisten tilanteiden järjestämiseen. Talouden suurin rasite on korjaamiskunnossa olevien kiinteistöjen suuri määrä. Vähällä käytöllä olevat kiinteistöt tulee korjata alhaisimmalla järkevällä tavalla. Olen esittänyt, että seurakuntakodista remontoitaisiin Lasten ja nuorten talo. Remontti maksaa, mutta se on joka tapauksessa joskus tehtävä. Samalla vapaudutaan keskustassa olevan nuorisotoimiston vuokrakuiluista. Talousratkaisuja pohditaan yhdessä luottamushenkilöiden ja työntekijöiden kanssa.

3. Luottamuselimityksissä ja henkilöstön keskuudessa vallitseva ilo on tekemisen meininki. Rovaniemeläiset kokevat edelleen seurakunnan työn tärkeänä ja osallistuvat siihen mielellään. Kirkonmäärä on entistä enemmän lapsia ja nuoria. Kirkko on koti monenlaisille ihmisille.

4. Tätä määrää ei kannata vähentää. On hienoa, että näinkin paljon osallistuu päämessuun, kun muihinkin tilaisuuksiin kokoontuu väkeä. Monet ovat läsnä myös radion välityksellä. Messua voisi vähän lyhentää. Leppoisa ilmapiiri on eduksi. Messun jälkeen olisi hyvä olla mahdollisuus sosiaaliseen kanssakäymiseen, joskus jopa keittoruokailuun. Eri yhteisöjen kanssa kannattaa järjestää yhdessä messuja kirkkokahveineen.

5. Jeesus on lunastanut kaikki ihmiset. Hän itse sanoo: ”Joka uskoo ja kastetaan, pelastuu.” Lapsella on lapsen usko. Jos joku tuntee siitä vieraantuneensa, hän voi saada uskon lahjan ottamalla vastaan evankeliumin.

MUSIIKKIA ROVANIEMEN KIRKOSSA

24.11. klo 18 Lapin kirkkomusiikkipiirin laulajien iltamusiikki. Vapaa pääsy, kolehti kirkkomusiikkipiirin työlle.
25.11. klo 18 Pianokonsertti, Anne Kauppi. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.
 Järjestää kaupungin kulttuuripalvelukeskus ja srk.
26.11. klo 19 Christmas Jazz-konsertti. Mathias Sandberg, kitara ja Mariah Hortans, laulu. Vapaa pääsy, käsiohjelma 5 €.
04.12. klo 19 Joulukonsertti, Joni Jarkko, laulu, Mauri Miettunen, piano/urut. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.
06.12. klo 16 Laulu Isänmaalle -yhteislaulutapahtuma. Vapaa pääsy, kolehti.
07.12. klo 18 Suomalainen joulukonsertti, Teuvo Oinas ja Carita Siniluoto. Pääsylippu 25 €.
11.12. klo 19 Antti Tuiskun joulukonsertti "Minun jouluni". Liput ennakkoon 20 €. Ovelta 23 €, mikäli tilaisuutta ei ole loppuunmyyty.
13.12. klo 19 Lapin Ylioppilaskuoro Lucida Intervallan Joulukonsertti, johtaa Satu Tuisku.
15.12. klo 19 Lapin Sotilassoittokunnan konsertti, solistina Kai Hyttinen. Pääsylippu 15 €.
17.12. klo 19 Tarja Turunen "Joulu Sydämissä"-konsertti. Tarja Turunen laulu, Mervi Myllyoja viulu, Max Lilja sello, Janne Hovi piano. Liput 31,95 / 35 €.
Virrestä Voimaa - yhteislaulutilaisuudet seurakuntakeskuksessa klo 13-14 aina parillisen viikon keskiviikkona.

Perinteinen

ADVENTTILOUNAS MYYJÄISINEEN

seurakuntakeskuksen juhlasalissa
su 2.12. klo 11.30-13.

Aikuiset 20€, 5-12 v lapset 5€
Tervetuloa!

Järj. seurakunnan lähetystyön ystävät

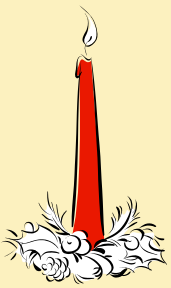

Rovaniemen seurakunta järjestää

JOULULEIRIN

Norvajärven leirikeskuksesta
23.-26.12.

- * Leirin vetäjänä Ritva Marttala.
- * Leiri alkaa sunnuntaina 23.12. kirkossa vietettävän messun jälkeen.
- * Hinta 220 € kahden hengen huoneessa ja 240 € yhden hengen huoneessa.
- * Tiedustelut Norvajärven leirikeskuksesta hoitaja Tuula Erola, 040 772 4281.
- * Leiri toteutetaan, jos leirille tulee vähintään 15 henkilöä.

JOULUMYYJÄISIÄ

Korkalovaaran piirien

yhteiset joulumyyjäiset
lauantaina 24.11. klo 11-14
Korkalovaaran kappelin asunnolla.

Myytävänä leivonnaisia, käsitöitä, arpoja ym. myyjäistavaroita.
Paikan päällä nautittavana kahvia ja torttuja.

Helmikammarilla

Pohjolankatu 4, joulumyyjäiset
lauantaina 24.11. klo 11-14
diakoniatyön hyväksi.

Myytävänä leivonnaisia, käsitöitä, arpoja ja kirpputorituotteita. Kahviosta uunituoreita joulutorttuja.

Tervetuloa!

VAIVATON VIHKIHKETKI KIRKOSSA 12.12.12

Vihkimiset klo 15 alkaen. Kuulutukset eli avioliiton esteiden tutkinnasta todistus hankittava vähintään 7 vuorokautta aikaisemmin (5.12.).

Vihittäväksi voi tulla myös ilman ajanvarausta ilmoittautumalla klo 17 mennessä, jos mukana on todistus avioliiton esteiden tutkinnasta. Ajanvaraus kirkkoherranvirastosta, p. 3355 200.

Millainen on ehdokkaiden hengellinen viitekehys?

Hakijoista Jouni Riipinen ja Kalle Elonheimo kertovat lukeutuvansa heränneisiin (eli körtteihin), Pentti Kallioranta ja Ilari Kinnunen vanhoillislestadiolaisiin (eli rauhanyhdistykseen).

Sen sijaan Topi Litendahl ja Pentti Tepsa eivät kuulu mihinkään herätysliikkeeseen. Heitä voitaneen luonnehtia yleiskirkollisiksi luterilaisiksi.

Topi Litendahl on jumalanpalveluksen asiantuntija, joka korostaa Raamatussa kerrottujen pyhien tapahtumien eläväksi tekoa ja tuloa jumalanpalveluksessa. Hänellä on myös kosketuspintaa Taize-yhteisön perinteeseen.

Pentti Tepsa on syvälinen teologinen pohtija, joka on aktiivisesti ottanut kantaa ajan ilmiöihin. Hän on myös pyrkinyt edistämään hil-

jaisuuden rukousperinnettä mm. retriiteillä.

Teologisesti oppinein on tohtori Kalle Elonheimo, seuraavaksi eniten jatko-opintoja on harjoittanut Pentti Tepsa. Muut ovat teologisten opintojen suhteen kutakuinkin tasavahvoja. Jouni Riipisellä on työnohjaajan laaja koulutus.

Herännäisyys kirkollisen elämän pohjavirtaus

Riipisen ja Elonheimon edustama Savon ja Pohjanmaan herännäisyys syntyi ns. karismaattisena liikkeenä. Ukko-Paavon, Paavo Ruotsalaisen (1777-1852) ajan seuroissa 1800-luvulla oli kielillä puhumista, hurmukseen vaipumista ja horroksissa saarnaamista.

Korostettiin myös omakohtaista uskoa, omaa syntisyyttä Jumalan edessä, armon kerjäämistä Jumalalta ja sen odotusta, että sisimmässä koettaisiin Kristuksen ja armon läsnäolo.

Herännäisyyttä on sittemmin kutsuttu ns. alatiien kristillisyydeksi. Sen mukaan ihminen on kelvoton ja raadollinen ja siksi iankaikinen pelastus on mahdollista vain Jumalan armosta.

Kirkollistunut liike

Herännäisyys on syntyajoistaan koko lailla kirkollistunut. Sitä voidaan pitää pitkälti luterilaisen kirk-

komme ja seurakuntien hengellisenä pohjavireenä. Entisistä ja nykyisistä piispoista valtaosa on lukeutunut tavalla tai toisella herännäisyyteen. Kesäisille Herättäjjuhille kokoontuu noin 30 000 henkilöä.

Myönteisiä naispappeudelle

Nykyherännäisyydessä karismaattisia ilmiöitä ei tuoda esiin (jos niitä ylipäätensä esiintyy). Painotuksena ovat edelleen omakohtaisen odottavan uskon piirteet.

Nykyherännäisyyttä voisi myös luonnehtia herätysliikkeistä vapaa- mielisimmäksi. Liike sinänsä ei määrittele korkeille oppeja. Kannat tulevat ilmi yksittäisten henkilöiden lausumissa.

Heränneillä on selkeän myönteisen kanta naispappeuteen sekä varauksellisemmin mm. samaa sukupuolta olevien parien puolesta rukoukseen.

Yhteiskunnallisiin uudistuksiin suhtaudutaan rohkeasti ja myönteisesti.

Ulko- ja sisälähetystä

Herännäisyys on syntyvaiheistaan alkaen ollut aktiivinen lähetystyö. Herättäjä-Yhdistys tukee lähetystyötä kanavoiden tukensa Suomen Lähetysseuralle.

Heränneillä on eri puolilla maata paikallisyhdistyksiä ja niiden järjestämää seuratoimintaa, joka on luonteeltaan matalaprofilista. Toiminta ei ole enää vuosikymmeniin ollut niin vahvasti ulospäin suuntautuvaa kuin ennen.

Nykypäivän herännäisyydessä on myös paikoin ääniä, joissa suhtaudutaan kriittisesti herätyskristillisiin näkemyksiin, kuten H-Y:n työntekijänä toimiva muusikko Jaakko Löytty hiljattain otti kantaa.

Vanhoillislestadiolaisuus kulkee omaa polkua

Kalliorannan ja Kinnusen edustama vanhoillislestadiolaisuus (rauhanyhdistys) on Ruotsin puolen Karesuvannossa toimineen Lars Levi Laestadiuksen (1800-61) suorasukaisten herätysaarnojen myötä 1840-luvulla syntyneen herätysliikkeen suurin ryhmittymä, jossa on arviolta noin 120 000 ihmistä.

Vanhoillislestadiolaisuus on erityisesti Oulun seudun, Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan sekä Koillismaahan seurakunnissa vahvasti vaikuttava. Sen sijaan Lapissa rauhanyhdistykset ovat menettäneet vaikutustaan lukuisten hajaannusten seurauksena.

Laestadiuksen parannusaarnoihin verrattuna nykypäivän saarnojen sävy on maltillisempaa, mutta edelleen on voimakkaana korostus syntien anteeksiantamuksesta katutulle Jeesuksen nimessä ja veressä.

Jumalan valtakunta - mitä?

Uusitamentillinen käsite Jumalan valtakunta on paljon esillä vanhoillislestadiolaisten pappien ja muiden puhujien saarnoissa ja puheissa. Liike mieltää olevansa maan päällä Jumalan valtakunta, Pyhän Hengen johtama yhteisö, jonka ulkopuolella olevilla ei ole pelastusta.

Kaste ja ehtoollisopetus jännitteessä kirkon oppiin

Useat piispat ovat tänäkin vuonna todenneet, että vanhoillislestadiolaisuuden näkemyksissä on selkeästi kirkon opin ja luterilaisen tunnustuksen kanssa jännitteessä olevia korostuksia, muun muassa sakramenteista, kasteesta ja ehtoollisesta.

Samaiset asiat sekä käsitys lähetystyöstä olivat syynä liikkeen hajaannukseen 1960-luvun alussa, jolloin pääosa liikkeessä silloin olleista papeista irtaantui tai erotettiin yhteisöstä. Tämä vaikutti muun muassa Rovaniemellä ev.lut. seurakunnan toiminnan uusiin painopisteisiin mm. nuorisotyössä ja lähetystyön kanavoimisessa Lähetysseuraan.

Naispappuus harhaoppia

Vanhoillislestadiolaisuuden edustajat vastustivat 1986 kirkon päätöksenteossa pappisviran avaamista naisille. Rauhanyhdistykseen lukeutuvat papit ovat kuitenkin suostuneet toimittamaan myös naispappien kanssa jumalanpalvelusta, koska kirkon päätökset samaisivat esivallan käskyihin.

Mutta tuoreissakin liikkeen vaikuttajien kannanotoissa naispappe-

us edelleen torjutaan Raamatun eli Jumalan sanan vastaisena harhaoppina, kuten Seppo Lohi on perustellut.

Se on merkinnyt mm. papiksi vihityn vanhoillislestadiolaisen naisen Mari Leppäsen sulkemista liikkeestä pois sekä naispappeutta kannattavien siirtämistä pois puhujan tehtävistä.

Lähetystyötä vain oman organisaation kautta

Vanhoillislestadiolaiset harjoittavat sisä- ja ulkolähetystä vain oman organisaationsa kautta. Viime vuosina liikkeen omaa lähetystyötä on tehty mm. Venäjälle ja Viroon sekä joissakin Afrikan maissa. Heillä ei ole mitään yhteistyötä kirkon lähetysjärjestöjen tai muiden kirkkokuntien kanssa.

Katsomukset pysyvät

Vanhoillislestadiolaisuuden sisällä on viime vuosina syntynyt kriittistä keskustelua mm. naispappeudesta, ehkäisyn kieltävistä näkemyksistä, toiset poissulkevasta seurakuntakäsityksestä. Kriittikistä huolimatta suuria muutoksia liikkeen näkemysten tarkistamisessa ei ole tapahtunut.

Tapio Nykäsen väitös:

Politiikka ja teologia kietoutuvat toisiinsa vanhoillislestadiolaisuudessa

Tapio Nykänen väitteli marraskuun alussa Lapin yliopistossa yhteiskuntatieteen tohtoriksi väitöskirjalla ”Kahden valtakunnan kansalaiset: Vanhoillislestadiolaisuuden poliittinen teologia”.

Nykänen tarkastelee, millaista on lestadiolaisuuden poliittisuus suhteessa puoluepolitiikkaan, yhteiskuntaan ja liikkeen sisäisiin valtakamppailuihin.

Tutkijan keskeisen väitteen mukaan politiikka ja teologia kietoutuvat vanhoillislestadiolaisuudessa toisiinsa monin tavoin. Herätysliikkeen sisäinen poliittisuus näytetään oikeaoppisuuden määrittelyinä ja yhteisön hallintaan pyrkivänä säätelynä.

Vanhoillislestadiolaisuus on suurin kirkollinen herätysliike, johon kuuluu nykyisin arviolta 120 000 ihmistä. Rovaniemellä seurakuntavaalien perusteella voi arvioida liikkeen piiriin kuuluvan vajaa tuhat aikuista.

Keskiössä esivalta

Yhteiskunnallisessa mielessä vanhoillislestadiolaisen ajattelun keskiössä on esivallan käsite: Jumala on asettanut valtiollisen esivallan, jolloin kristittyjen on oltava sille kuuliaisia.

– Vanhoillislestadiolaisuudessa ajatus on otettu vakavasti läpi liikkeen historian: liikkeen ajattelu on ollut ja on edelleen konservatiivista yhteiskunnallisen pysyvyyden teologiaa, joka tukee valtiollista esivaltaa ja vastustaa ”repiväksi” luonnehdittua suhtautumista asioihin, Nykänen sanoo.

”Uskovaisten” puolueet ja ei-sopivat

Tämä asenne on määrittänyt myös vanhoillislestadiolaisuudessa omaksuttuja kantoja suhteessa poliittisiin puolueisiin. ”Uskovaisten” puolueita ovat olleet konservatiiviset ei-sosialistiset puolueet, erityisesti Keskusta ja Kokoomus.

Kiellettyjä taas ovat olleet vasemmistopuolueet, joiden hyväksymistä on estänyt niiden ateistinen ja vallankumouksellinen suuntautuminen.

Samoin kiellettyjen puolueiden listalle ovat joutuneet Kristillisdemokraatit, jota on pidetty muiden kirkkokuntien ja hengellisten liikkeiden kannattajien (mm. helluntailaisten) takia ”omavanhurskaana” ja jonka on ajateltu sekoittavan uskontoa ja politiikkaa liian avoimesti. Toisaalta kielletty puolue oli erityisesti 1970-luvulla myös Veikko Vennamon johtama Suomen maaseudun puolue SMP – perussuomalaisten edeltäjä – jonka politiikkaa pidettiin yhteiskunnallisesti repivänä.

Väittelijä totesi asenteiden kuitenkin muuttuneen.

– Puoluekannat ovat alkaneet erkaantua teologisista kytköksistä ja samalla niistä on tullut aiempaa enemmän yksityisasiota.

– Toisaalta vanhat asetelmat vaikuttavat edelleen liikkeen yhteisessä säännöstössä, eivätkä esimerkiksi vasemmistopuolueet edelleenkaan ole suosiossa, Nykänen toteaa.

Ydin: Jumalan valtakunta

Vanhoillislestadiolaisen liikkeen sisällä poliittisuuden ydin paikantuu Jumalan valtakunnan käsitteeseen.

– Jumalan valtakunta merkitsee vanhoillislestadiolaista seurakuntaa, joka on maan päällä toimiva pyhä yhteisö. Se on ainoa oikea, erehtymätön seurakunta, ja vain sen piirissä voi saavuttaa kuolemanjälkeisen pelastuksen.

Siten Jumalan valtakunnan kokonaisuus määrittyy suhteessa niihin, jotka ovat yhteisön ulkopuolella.

Toiseksi eli ulkopuolella olijoiksi on nimetty esimerkiksi eriseurat eli muut lestadiolaiset suunnat, yleensäkin muut kristityt sekä laajassa merkityksessä ”maailma”, joka hahmotuu sielunvihollisen alueeksi.

– Jumalan valtakunnan käsite ja siihen liittyvät merkitykset säätelivät vanhoillislestadiolaisten uskovaltaisten elämää kokonaisvaltaisesti.

– Keskeistä on ehdottoman kuuliaisuuden vaatimus: Pyhä Henki vaikuttaa vain Jumalan valtakunnassa, ja kuuliaisuus seurakunnan ohjeille merkitsee kuuliaisuutta Jumalan tahdolle.

– Moraali, oikea ja väärä määrittyvät suhteessa seurakuntaan, ja erityisen tuomittavaa on sellainen toiminta, joka uhkaa seurakunnan yhtenäisyyttä ja erehtymättömyyttä, tutkija kertoo.

Kiilat: naispappeus, ehkäisy, hyväksikäyttö

Erytisen näkyvänä vanhoillislestadiolaisuuden sisäinen poliittisuus on ilmennyt niissä kamppailuissa, joita liikkeen toiminnasta ja opista on käyty julkisuudessa.

2000-luvun kiistakysymyksiä ovat olleet suhtautuminen 1970-luvun niin sanottuihin hoitokokouksiin, joiden seurauksena tuhansia erotettiin tai itse erosi rauhanyhdistyksistä, naispappeuteen, ehkäisyyn, lasten hyväksikäyttötapauksiin sekä itse Jumalan valtakuntaan liittyvään teologiseen oppiin.

– Näissä kamppailuissa vastakkain ovat olleet liikkeen konservatiivinen johto ja liberaaliksi määrittyvä, verrattain hajanainen joukko kritikoita, joihin on kuulunut sekä liikkeen jäseniä että ulkopuolisia vaikuttajia.

– Kritiikin myötä liikkeen johto on taipunut pahoittelemaan hoitokokousten tapahtumia ja myöntänyt, että liikkeen oppia salaripistä ja ehdottomasta anteeksiannosta on käytetty väärin esimerkiksi hyväksikäyttötapausten käsittelyssä, Nykänen sanoo.

Luovuttamatonta: ”opissa ei vikaa”

– Sen sijaan kielteisestä naispappeuskannasta, ehkäisyn kieltävästä opista ja jyrkän poissulkevasta seurakuntakäsityksestä liikkeen

auktoriteetit – ja myös jäsenistön konservatiivinen enemmistö – eivät ole olleet valmiita luopumaan.

– Myös Jumalan valtakunnan erehtymättömyydestä on pidetty kiinni: virheet on langetettu yksittäisten henkilöiden vastuulle, eikä opillisissa rakenteissa ole myönnetty olevan vikaa.

– Yleisesti ottaen oppi seurakunnan erehtymättömyydestä ja muuttumattomuudesta on jatkuvasti vaikeuttanut sellaista keskustelua, jossa puolin ja toisin olisi mahdollisuus kantojen oleelliseenkin muuttamiseen, Tapio Nykänen arvioi.

Oikeaoppisuuden määrittelyä

Nykänen tutkimus perustuu käsitteellisesti niin sanottuun aspektipoliittiseen käsitykseen: politiikka merkitsee laajasti kamppailuja vallasta ja valtaosuuksista. Poliittikkaa on virallisen, puolueiden ympärille kietoutuvan yhteiskunnallisen sektorin lisäksi kaikkialla siellä, missä tehdään eroja yhteisöjen ja ihmisten välillä ja missä määritetään oikeaa ja väärää. Uskonnollisen yhteisön politiikka hahmottuu tyypillisesti oikeaoppisuuden määrittelyksi, vääräuskoisten nimeämiseksi, yhteisön hallinnaksi ja yhteiskunnalliseksi aktiivisuudeksi. Kaikki nämä ulottuvuudet ovat löydettävissä vanhoillislestadiolaisesta liikkeestä.

Tutkimuksen aineistona ovat vanhoillislestadiolaisen liikkeen julkaisut, erityisesti Päivämieslehti, mediassa ja internetissä vuosina 2009–2012 liikkeestä käyty keskustelu sekä viidentoista vanhoillislestadiolaisen henkilön teemahaastattelut.

Nykänen väitös on osa Lapin Yliopiston lestadiolaisuustutkimusta, jota rahoittaa Suomen Akatemia. Hanketta johtaa PhD, yliopistonlehtori Mika Luoma-aho. Viime keväänä ilmestyi yht. tri Aini Linjakummun tutkimus Haavoittunut yhteisö: hoitokokoukset vanhoillislestadiolaisuudessa. Tulossa on YM Sandra Wallenius-Korkalon väitöskirja jatkuvuudesta ja muutoksesta herätysliikkeessä.

Tapio Nykänen onnittelavana väitöksen jälkeen.

Perinteinen
PÄIHDEONGELMAISTEN

JOULURETKI

Norvajärven leirikeskukseen
tiistaina 4.12.

* Ohjelmassa mm. hartaus, sauna, jouluruokailu.

* Bussikuljetus, lähtö srk-keskus klo 10,

Ounasrinteen kappeli 10.15.

Paluu klo 16 mennessä.

Ilmoittautumiset diakoniatoimistoon 29.11. mennessä,

puh. 016 335 5236.

Tiedustelut Sinikka Vilen, 040 734 5914.

Retki on maksuton.

Lapin sairaalasielunhoito 50 vuotta

Seurakuntakodilla, Rauhankatu 70 G,
juhlahahvit su 9.12. klo 15.

Sairaalapastori Lauri Kinnunen esittää
tilaisuudessa historiikin.

Mahdolliset muistamiset Kirkon ulkomaanavun
työn tukemiseen. **Tervetuloa!**

Lähetystyön kirpputori Toivon torilla

la 24.11. klo 10–15

Hupsis –hintalauantai.

Ale-edulliset eko-

ostokset, arpajaiset,

glögitarjoilu.

Lapinkävijäntie 23.

Kehitysvammaistyön kerho

Kaveri- kammari

Loppuvuoden
kokoontumiset ennen

joulutaukoa vielä

8. ja 15.12.

Vuonna 2013

Kaverikammari

jatkuu 12.1.

Pääsky

32. vuosikerta

Julkaisija

Rovaniemen seurakunta

Päätoimittaja

Kari Yliräisänen

puh. 040 5032 734

kari.yliraisanen@evl.fi

Toimitussihteeri

Harriet Urponen

puh. 040 1207 755

harriet.urponen@evl.fi

Jouni Hagström

puh. 335 5249

jouni.hagstrom@evl.fi

Lehtityöryhmä

Kari Yliräisänen pj., Jouni Hagström,

Kati Kanto, Sanna Kerola, Tuomo

Korteniemi, Markku Kukkonen,

Maija Pieskä, Riku Tapio ja

Harriet Urponen

Ilmoitusmyynti

Kotimaa-yhtiöt

Ilmoitusmarkkinoiti

Pirjo Teva

puh. 020 754 2284, 040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

Toimituksellinen aineisto

Rovaniemen seurakunnan

tiedotustoimisto,

PL 8104, 96101 ROVANIEMI

Seuraava Pääsky ke 12.12.2012

Aineisto ma 26.11.2012

Kustantaja

Kustannus-Osakeyhtiö

Kotimaa

Painatus

Alma Manu Oy,

Rovaniemen paino

Jakelu

Itella posti oy

Jakeluohjaukset puh. 335 5249

Tilaukset

5 euroa vuosikerta

Painos

31 650

Kauneimmat Joululaulut

Rovaniemen kirkko

- 08.12. klo 17 lapsiperheille.
14.12. klo 10 kehitysvammaisille ja klo 18 nuorille.
16.12. klo 14 saamen- ja suomenkielellä. Čábbamus juovlalávlagat.
19.12. klo 19.
20.12. klo 19.
21.12. klo 19.
23.12. klo 14, 17, 20.
24.12. klo 21 Jouluhartaus ja Kauneimmat joululaulut englanniksi.

Keskikaupunki

- 03.12. klo 18 Lähteentien pirtillä, Lähteentie 1.
19.12. klo 18 Hotelli Aakenuksella, Koskikatu 47.

Ounasvaara

- 16.12. klo 15 kappelissa Kauneimmat joululaulut ja yhteinen joulujuhla.

Korkalovaara

- 16.12. klo 15 Ylikylän koululla.
19.12. klo 18 Vaaranlammen koululla.
19.12. klo 18 Nivankylässä koululla, kylän joulujuhla.

Saaren-Nammankylät

- 15.12. klo 15 Norvajärvellä entisellä koululla, Ahventie 77.
15.12. klo 17 Perunkajärvellä koululla.
16.12. klo 15 Misin vanhalla koululla.
16.12. klo 18 Aapakirkossa.
20.12. klo 18 Jouttikeron kappelissa.

Yläkemijoki

- 09.12. klo 18 Auttin kappelissa.
16.12. klo 18 Viirin kappelissa.
19.12. klo 18 Somosen kirkolla.

Alakemijoki

- 16.12. klo 11 Taipaleen koululla puurojuhla ja Kauneimmat joululaulut.
16.12. klo 18 Murolan kappelissa.
20.12. klo 18 Alakorkalon koululla.

Ounasjoki

- 05.12. klo 18 Songan kylätalolla.
14.12. klo 18 Maijasen kappelissa.
16.12. klo 15 Meltauksen kappelissa ja klo 18 Sinetän kappelissa.
19.12. klo 18 Nivankylän joulujuhla ja Kauneimmat joululaulut NiVon tuvalla.

Tervetuloa!

Kari Yliräisästä rovasti

Rovaniemen seurakunnan vt. kirkkoherra **Kari Yliräisänen** on saanut rovastin arvonimen.

Piispa Samuel Salmi myönsi saman arvonimen myös kolmelle muulle Oulun hiippakunnan papille: Kannuksen kirkkoherra **Erkki Huukille**, Hailuodon kirkkohera **Timo Juntuselle** ja Toholammin kirkkoherra **Ritva-Elina Pylväälle**.

Pianokonsertissa Ligetin etydejä

Pianisti **Anne Kauppi** esiintyy Rovaniemen kirkossa su 25.11. klo 18 alkavassa konsertissa. Hän on valinnut ohjelmaan teokset, jotka ovat todella kauniita, helposti sulattavia ja jazzahtavia. Ligetin etydejä on vain harvoin esitetty konserteissa Suomessa. Mukana on myös hypnoottisen kaunis nuoruudentyö Musica Ricercata nro 7.

Ligeti sekä maalaa että puhuu musiikissaan. Ligetin voidaan sanoja jatkavan Chopinin ja Debussyn pianomusiikkitraditiota. Konsertissa kuullaan myös Chopinin etydejä.

Christmas Jazz -konsertti Rovaniemen kirkossa

Jazzlaulajatar Mariah Hortans ja kitaristi Mathias Sandberg tuovat jouluista jazzia Rovaniemen kirkkoon ma 26.11. klo 19 alkavassa konsertissa. Musiikkia voi kuvata rauhalliseksi, tunnelmalliseksi ja traditionaaliseksi vocaljazziksi.

Mariah Hortansin ja Mathias Sandbergin levy Christmas Jazz ja uusi julkaisu Another Jazzy Christmas luovat rentouttavan ja jazzahntavan joulutunnelman. Musiikki esitetään englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi ja muodostuu sekä Sibeliuksen, Händelin ja Schubertin klassisista joulusävellyksistä että perinteisistä pohjoismaisista joululauluista ja englanninkielisistä christmas carolseista. Musiikki on saanut uuden sovituksen jossa on käytetty duon tunnukseksi muodostuneita harmonioita ja melodisia improvisaatioita sekä svengaavia rytmejä.

Adventin allakka

ROVANIEMEN KIRKKO

Sunnuntaisin klo 10 messu kirkossa.

Tiistaisin klo 8.30 Aamun rukoushetki kirkon sakastissa.

Keskiviikkoisin klo 8.15 viikkomessu kirkossa.

Kirkko avoinna 3.12.2012–6.1.2013 klo 9–21.

- 23.11. klo 18 nuorten messu.
24.11. klo 18 Lapin kirkkomusiikkipiirin laulajien iltamusiikki. Vapaa pääsy. Kolehti kirkkomusiikkipiirin työlle.
25.11. klo 13 Vaalipaneeli. Mukana kaikki kirkkoherraehdokkaat, mukaan lukien seurakuntalaisten ylimääräiselle vaalisijalle pyytämät.
25.11. klo 18 pianokonsertti, Anne Kauppi. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €. Järjestää kaupungin kulttuuripalvelukeskus ja srk.
26.11. klo 19 Christmas Jazz-konsertti. Mathias Sandberg, kitara ja Mariah Hortans, laulu. Vapaa pääsy, käsiohjelma 5 €.
28.11. klo 18 Holy Mass-englanninkielinen messu, Kuirinlahti.
28.11. klo 18.30 Jumalan kohtaamisen ilta.
02.–03.12. kirkkoherranvaali käynnistyy Rovaniemen kirkossa 2.12. klo 10 pidettävän messun jälkeen jatkuu klo 20 saakka. Maanantaina 3.12. äänestys kirkossa klo 9–20.
04.12. klo 19 Joulukonsertti, Joni Jarkko, laulu, Mauri Miettinen, piano/urut. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.
06.12. klo 16 Laulu Isänmaalle -yhteislautapahtuma. Vapaa pääsy, kolehti.
07.12. klo 18 Suomalainen joulukonsertti, Teuvo Oinas ja Carita Siniluoto. Pääsylippu 25 €.
08.12. klo 17 lapsiperheiden Kauneimmat joululaulut.
09.12. klo 15 Lähdemessu.
11.12. klo 19 Antti Tuiskun joulukonsertti "Minun jouluni". Liput ennakkoon 20 €. Ovelta 23 €, mikäli tilaisuutta ei ole loppuunmyyty.
12. ja 13.12. klo 10 lasten Joulukirkko.
12.12. klo 15 alkaen Vaivaton vihkihietki-tapahtuma kirkossa.

KESKIKAUUNKI

Keskiviikkoisin parillisina viikkoina klo 13 Virrestä Voimaa – yhteislautailaisuudet srk-keskuksessa.

- 24.11. klo 10–15 lähetystyön kirpputori Toivon torilla, Lapinkävijäntie 23, Hupsis –hintalauantai. Ale-edulliset eko-ostokset, arpajaiset.
24.11. klo 11–14 Helmikammarissa, Pohjolankatu 4, joulumyyjät. Leivonnaisia, käsitöitä, arpoja. Kirpputori.

- 24.11. klo 11.30 kryptassa rukouspalvelijoiden palaveri, jonka jälkeen osallistuminen
klo 13–15.30 rukousiltapäivään Rovaniemen puolesta, Ylistystä, opetusta, rukousta.
24.11. klo 18–23 kryptassa Pyhä olohuone. Opiskelijatyö.
26.–30.11. klo 9–18 kirkkoherranvaalin ennakoöänestys kirkkoherranvirastossa.
28.11. klo 13 srk-keskuksessa Virrestä voimaa-yhteislautailaisuus, Veteläinen.
28.11. klo 18 Miesten saunailta Norvajärvellä, lähtö srk-keskuksesta klo 17.45. Isäntänä Topi Litendahl.
02.12. klo 11.30–13 Adventtilounas ja lähetystyön myyjäiset srk-keskuksen salissa, hinta aikuisilta 20 €, lapset 5–12 v 5€.
02.12. klo 18 Tavivaaran kappelissa Adventtivesper, liturgi Mirja-Liisa Lindström. Rovalan sekakuoro, johtaa Kadri Joamets, urut Mauri Miettinen. Vapaa pääsy, kolehti.
03.12. klo 18 Lähteentien pirtillä, Lähteentie 1, Kauneimmat joululaulut, Miettinen, Kuirinlahti.
03.12. klo 18.30 srk-kodin yläsalissa Sanan ja Siionin kanteleen ilta. Kahvit, kirjapöytä.
09.12. klo 11.30–13.30 srk-keskuksessa diakonian joulumyyjät.
11.12. klo 9.15 ja 10.15 Viirinkankaan kappelissa lasten Joulukirkko.
12.12. klo 13 srk-keskuksessa Virrestä voimaa-yhteislautailaisuus, Liisa Savioja.
12.12. klo 18 Miesten saunailta Norvajärvellä, lähtö srk-keskuksesta klo 17.45. Isäntänä Lauri Kinnunen.

KORKALOVAARA-YLIKYLÄ

- 24.11. klo 11–14 kappelin asunnolla Korkalovaaran piirin yhteiset Joulumyyjät. Myytävänä leivonnaisia, käsitöitä, arpoja ym. myyjäistavaroita. Paikan päällä nautittavana kahvia ja torttuja.
25.11. klo 12 Ylikylän koululla sanajumalanpalvelus, Rantala.
09.12. klo 13 Vaaranlammen koululla messu, Kuirinlahti.
12.12. klo 18 Hillakirkossa, Hillapolku 9, nukketheateri Mukamas esittää joulu-evankeliumin "Jouluyö – matka joulun rauhaan". Vapaa pääsy.

OUNASVAARA

- 27.11. klo 19 kappelissa konsertti, Minna Sallisen yksinlauluoppilaat. Vapaa pääsy.
02.12. klo 15 kappelissa Pyhät Meiningit-perhemessu ja -tapahtuma, Lehmus.
04.12. klo 18 kappelissa Raamatun aarteiden äärellä; Vettä ja leipää.

- 09.12. klo 15 kappelissa messu, Jääskelä, kirkkokahvit, pyhäkoulu.
10.12. klo 9 ja 10 kappelissa lasten Joulukirkko, Kerola.
12.12. klo 15 kappelissa monikulttuurinen joulujuhla, Posio.

SAAREN-NAMMANKYLÄT

- 02.12. klo 11 Aapakirkossa perhekirkko, Litendahl.
02.12. klo 13 Jouttikeron kappelissa messu, Litendahl, Tauno Savioja, Jouttikeron kuoro.
02.12. klo 15 Perunkajärvellä koululla kyläkirkko, Litendahl.
06.12. klo 10 Jouttikeron kappelissa Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Valtonen.
06.12. klo 12 Misin Metsätörmällä kyläkirkko, Litendahl.

YLÄKEMIJOKI

- 25.11. klo 11 Auttin kappelissa jumalanpalvelus, Lindström.
29.11. klo 11 Tennilän kylätalolla kaikenikäisten kerho.
02.12. klo 11 Viirin kappelissa adventtisunnuntain messu ja kappelin käyttöönotto juhla, Lindström, kirkkokahvit.
06.12. klo 11 Viirin kappelissa Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus, Ilari Kinnunen, kirkkokahvit ja kunniakäynnit sankarihautoilla, Viirin hautausmaa 12.30 ja Auttin hautausmaa klo 13.15. Puhe Sirkka Aikio.
09.12. klo 18 Auttin kappelissa Kauneimmat joululaulut, Lindström, piparit ja glögit.

ALAKEMIJOKI

- 25.11. klo 14 kappelissa perhepyhäkoulu karennien kanssa.
02.12. klo 11 kappelissa perhekirkko, Ilari Kinnunen, rip-pikoululaiset ja isoskoulutettavat avustavat. Kirkkokahvit.
06.12. klo 10 kappelissa Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Lindström.
09.12. klo 14 kappelissa perhepyhäkoulu karennien kanssa, joulupuuro.

OUNASJOKI

- 30.11. klo 18 Perttauksen joulujuhla metsästysseuran kämpällä, Peltola.
02.12. klo 11 Sinetän kappelissa messu ja klo 14 Meltauksen kappelissa, Marttala, kirkkokahvit.
05.12. klo 18 Songan kylätalolla Kauneimmat joululaulut, Rask-Litendahl, Peltola, kuoro.
06.12. klo 14 Itsenäisyyspäiväjuhla Marraskosken erän kämpällä.
09.12. klo 14 Lehtojärven Pirtillä joulujuhla, Lehtojärventie 99.